

AZ MNB VISSZAJELZÉSEI A PÉNZTÁRAK KÖNYVVIZSGÁLÓI SZÁMÁRA - AZ ELLENŐRZÉSEK ÉS A FELÜGYELÉS TAPASZTALATAI

I. A PÉNZTÁRI SZÉKTOR BEMUTATÁSA

Paraméterek/ Pénztári ágazatok	Önkéntes nyugdíj- pénztárak	Egészség-és önsegélyező pénztárak	Magán- nyugdíj- pénztárak
Intézmények száma (db)	30	16	4
Taglétszám (ezer fő)	1 096	1 059	53
Fedezeti tartalék (Mrd Ft)	1 522	65	239
Egy tagra jutó átlagos vagyon értéke (eFt/fő)	1 389	61	4 555

2022. szeptember 30-i adatok

Forrás: MNB

Tagdíjnemfizető tagok aránya

- Önkéntes nyugdíjpénztáraknál 48 %
- Egészség-és önsegélyező pénztáraknál 50 %

A magánnyugdíjpénztári tagok elkötelezettek, a **tagdíjfizető tagok** száma a hat hónap átlagában elérte a 70 %-ot minden pénztárnál.

2022.szeptember 30-i adatok

Forrás: MNB

A nem fizető tagokkal összefüggésben tett megállapítások

- Nem minden pénztár tesz hatékony intézkedéseket a nem fizető tagok tagdíjfizetővé válása érdekében.
- Az intézkedések tekintetében a pénztári gyakorlat és a belső szabályzatok előírásai nincsenek összhangban egymással.
- A pénztárak intézkedései nem kerülnek dokumentálásra, nem ellenőrizhetőek minden esetben.

A nem fizető tagokkal összefüggésben tett megállapítások

- Nem az alapszabályban rögzített arányoknak megfelelően került megosztásra a működési és a likviditási tartalék között a tagdíjnemfizető tag egyéni számláján jóváírt hozamból történő levonás.
- A hozamfelosztási szabályzatban a hozamlevonás összegére vonatkozó szabályozás és kalkuláció, nem volt összhangban az alapszabály alapján a működési és likviditási alapra levonható összeg mértékével. A pénztár a tagdíjat nem fizető tagoktól történő hozamelvonás során nem a tagdíjfelosztási arányokból adódó levonást alkalmazta.

A nem fizető tagokkal összefüggésben tett megállapítások

A pénztár hitelezési veszteségként leírta a ki nem egyenlített tagdíjköveteléseket, azonban ennek jogszerűségét, a tagok felszólítását nem tudta dokumentumokkal alátámasztani.

A 223/2000. (XII.19.) Korm. rendelet 18. § (3) bekezdése szerint a pénztár az előírt, de ki nem egyenlített tagdíjkövetelést az egyéb ráfordításokkal szemben leírhatja, ha a tagdíjkövetelés nyilvántartott összegéről a pénztártagot tájékoztatja, a követelés kiegyenlítésére felhívja a pénztártag figyelmét, azonban a pénztártag a pénztár által előírt határidőig kötelezettségének nem tesz eleget. A pénztárnak a leírás gyakoriságát szabályzatban kell meghatározni.

Könyvvizsgálói szerződésekkel kapcsolatos hiányosságok

Előfordul még mindig, hogy a szerződés nem tartalmazza teljeskörűen a könyvvizsgáló feladatait

- a befektetések negyedéves egyeztetését (Öpt. 64/A. § (9) bek.)
- a pénzügyi tervvel kapcsolatos vizsgálati és véleményezési kötelezettségét

A könyvvizsgálók eleget tettek a fenti jogszabályokban előírt kötelezettségeiknek.

Az MNB jó gyakorlatnak tartja és prudenciális szempontból elvárja, hogy a könyvvizsgálókkal kötött szerződésekben az elvégzendő feladatok teljeskörűen rögzítésre kerüljenek, így a jogszabályban előírt feladatok is!

A könyvvizsgáló a letétkezelői nyilvántartásban szereplő befektetési instrumentumok és a pénztár analitikus nyilvántartásában szereplő adatok negyedéves egyeztetését a negyedév végi fordulónapokhoz, illetve a negyedéves jelentések beküldési határidejéhez képest esetenként jelentős késedelemmel végezte el.

Az MNB prudenciális szempontból elvárja, hogy a negyedéves zárásokat követően mielőbb, még a negyedéves jelentések beküldése előtt megtörténjenek az egyeztetések, hogy még az esetleges hibák kijavítására is elegendő idő álljon rendelkezésre!

Az egyeztetések elvégzését és annak eredményét dokumentálni kell!

Analitikus nyilvántartások hiányosságai

„A pénztárnak olyan naprakész analitikus nyilvántartást kell vezetnie, amelyből munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik tartalékhoz tartoznak.”

(281/2001. Korm. rend. 13. § (4a) bek. és
268/1997. Korm. rend. 13. § (2) bek.)

Nem minden pénztár rendelkezett naprakész analitikus nyilvántartással az egyes tartalékok portfólióihoz tartozó eszközökről:

- a bankszámlák, és a lekötött betétek napi szinten nem kerülnek megosztásra a tartalékok között
- a működési és a likviditási tartalékok portfóliói nincsenek megbontva
- a pénzforgalmi számla csak negyedév végén kerül megosztásra a 3 tartalék között

Hozamfelosztással kapcsolatos hibák

- A pénztár a 0 összegű hozamot nem jelenítette meg az egyéni számlákon.
- A pénztár által alkalmazott hozamfelosztás egyrészt az értékpapírhoz kapcsolódó kamatfizetéshez és lejáráthoz kapcsolódott, másrészt a vagyonarányos költségek felosztása negyedév végén történt.
- A célzott szolgáltatásokra befizetett összegekből származó hozam a működési alapba kerül - a pénztár hozamfelosztási szabályzata szerint. A pénztári gyakorlat nem volt vizsgálható.

A fedezeti tartalék eszközeinek befektetéséből származó nettó hozambevételeket a tagok egyéni számlái és a szolgáltatási tartalékok javára negyedévente kell jóváírni.

A befektetések hozamát abba a tartalékba kell helyezni, amelynek befektetéséből származik.

Tagi követelések eszközfedezete

A pénztárnál a tagi követelések eszközfedezete átmeneti ideig nem volt biztosított.

A működési és likviditási alapon kimutatott pénzeszközök összességében negatív előjelűek voltak negyedév végén. A pénztár a működési alap tartalékát érintően a pénzeszközökön kívül csak tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal rendelkezett. A működési célú kifizetéseket a működési és a likviditási alap pénzeszközei együttesen sem biztosították, a negatív egyenleget eredményező kifizetések jogsértő módon kizárólag a fedezeti alap pénzeszközeinek a terhére történhettek.

Tartalékok közötti átcsoportosítás

A likviditási tartalékból a működési tartalékba történő átcsoportosítást a közgyűlési döntés nélkül hajtotta végre a pénztár, a közgyűlés azt utólag hagyta jóvá.

Az Öpt. 23. § (1) bekezdése szerint a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

(...)

d) (...) döntés az eredmény felhasználásáról vagy az egyes alapokban mutatkozó hiány rendezéséről.

Könyvelési jellegű hibák

Tagdíjkövetelést ("tagdíjelőírást") nem könyvelt a pénztár, a tagdíjfizetési/munkáltatói hozzájárulási kötelezettségeket nem mutatta ki a könyveiben.

A befolyt tagdíjhátralék összegét is a rendszeres tagdíj és munkáltatói hozzájárulás befizetéssel egyező módon könyvelte, az „Utólag befolyt tagdíjak” főkönyvi számlát nem alkalmazta.

A pénztár a pénzforgalmi számlán adott hónapban jóváírt, valamint terhelt tételeket a hónap utolsó napjára könyvelte.

Éves beszámolókkal, negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos vizsgálati tapasztalatok

- Főkönyvi kivonat és/vagy analitika nem támasztja alá maradéktalanul.
- Az egyéni számlák záró egyenlege és a fedezeti tartalék közötti egyezőség nem áll fenn.
- Letétkezelőtől eltérő értékpapír besorolások a pénztár könyveiben.

Negyedéves adatszolgáltatások vizsgálata során tett megállapítások

- Ellentmondások az egyes táblák adatai között. (Pl. eöp.-nál a szolgáltatások esetében)
- Nem kerül minden tábla maradéktalanul kitöltésre.
- A nyitó és záró értékek nem egyeznek meg.
(pl. taglétszám, tartalékok)
- A tartalékok és azok portfóliói nem egyeznek meg.
- A tagi listák a taglétszám adatokat nem támasztják alá.
- A főkönyvi kivonat/analitika nem támaszt alá minden adatot.

Negyedéves adatszolgáltatások tipikus hibái

Portfólió állomány tábla hibás/hiányos kitöltése

- A pénzforgalmi és befektetési számlák esetében nem kerül feltüntetésre a hitelintézet neve, törzs száma, számlaszáma, az egyenlegük, vagy utóbbiak felcserélésre kerülnek.
- Előfordul, hogy az értékpapírt a pénztár a negyedéves adatszolgáltatásában nem a letétkezelői kimutatás szerinti eszközkategoriába sorolta be.
- A pénztári vagyon vagyonkezelők közötti megoszlás adatszolgáltatási tábla 0 adattartalommal került kitöltésre saját vagyonkezelés esetén.

2021. évi éves beszámolók feldolgozásával kapcsolatos tapasztalatok

- Ellentmondás az éves beszámoló táblázataiban, a kiegészítő melléklet/üzleti jelentés adatai között (pl. taglétszám, szolgáltatások esetében).
- A mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet és üzleti jelentés nem tartalmazza az IT elnökének aláírását.
- Kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés hibái, hiányosságai
 - ❖ Kötelező tartalmi elemek hiányoznak (pl. tartalékok közötti átcsoportosítás okainak bemutatása, tagi állomány korévenkénti bontása, azonosítatlan függő befizetések állományának részletezése, stb.).
 - ❖ A fedezeti tartalék hozamrátája nem egyezik a 74OHC adatszolgáltatásban közölt hozamráta adatokkal.

Működési támogatások

Az utalt összeget úgy könyvelte le működési célú támogatásként a pénztár, hogy erre vonatkozóan nem volt a birtokában egyértelmű rendelkezés.

Az Öpt. 36. § (3) bekezdés c) pontja szerint a pénztárnak a rendszeres támogatóktól befolyó összeget, valamint az adományokat a támogató rendelkezése szerinti tartalékba, ennek hiányában a likviditási tartalékba kell helyezni.

Működési likviditási kockázat

Egyes pénztáraknál működési likviditási kockázatot azonosítunk.

Az MNB prudenciális elvárása az, hogy a működési bevételek elmaradása és az aktuális, illetve az azt megelőző három negyedév alapján számított átlagos kiadásokkal kalkulált költségek fennállása esetén a működésre felhasználható tartalékok legalább két negyedévig biztosítsák a Pénztár működését.

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**